

גיליון מס' 6

הלכות המקדש

על פי פסקי ה"חפץ חיים"

שיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א

בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"

רח' שמריה 11 ת.ד. 18008 ירושלים 02-5823540

לע"נ
שלמה וישי קרויזר
ז"ל

סידור המערכות

- תרומת הדשן והאש תרומת הדשן קודמת להדשן קודמת לסידור המערכה, אם סידרו את המערכה לפני תרומת הדשן, צריך לפרק את המערכה. וכן צריך להביא את האש לפני סידור המערכה, ואם סידרו את המערכה לפני הבאת האש, צריך לפרק את המערכה.
- הכוהן המסדר הכוהן שזכה בתרומת הדשן, זכה גם בסידור המערכה.
- העלאת העצים א אחרי שהסירו את האפר מעל המזבח ונשאר מקום המערכה פנוי, התחיל הכוהן שזכה בתרומת הדשן, יחד עם כוהנים נוספים, להעלות עצים למזבח, כדי לסדר את המערכות.
- העצים א עצי המערכה צריכים להיות חדשים שלא השתמשו בהם, ושלא יהיו בהם תולעים. עץ שנמצא בו תולעת, אם העץ לח, הוא פסול למזבח, ואם העץ יבש, מגררים את מקום התולעת והעץ כשר.
- סוגי העצים ה כל העצים כשרים למערכה, אבל לא מביאים עצי זית וגפן משום שיש ארץ ישראל, יש אומרים שעצי זית וגפן לא מביאים גם אם אינם עושים פירות, מפני שהם מעלים עשן וממהרים להכלות, אלא מביאים ענפים מעצי תאנה שאינם נותנים פירות, ומעצי אגוז ושמן (אורן ירושלים) אפילו נותנים פירות, שהם דולקים יפה, ואינם מעלים עשן, ואינם כלים במהירות.
- מקום המערכה ה הכוהן שזכה בתרומת הדשן, מסדר את המערכה הגדולה, במזרח המזבח לפני התפוח.

^א ירושלמי יומא פ"ב ה"א, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ה.

^ב יומא כב., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד ה"ה, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ה.

^ג תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ב, פ"ו ה"א, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ג.

^ד מידות פ"ב מ"ה, מנחות כב., פה.; רמב"ם איסורי מזבח פ"ו ה"ב, פ"ז ה"ג, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ד.

^ה תמיד כט.-כט.; רמב"ם איסורי מזבח פ"ז ה"ג, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ג.

^ו תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ז, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ו.

<p>א' את המערכה מקרבים לתפוח כל שאפשר, עד שיהיו ראשי גזרי העץ הפנימיים נוגעים בתפוח. עושים כעין חלון בצד המזרחי של המערכה כדי שהרוח תנשוב שם ותלבה את האש, ומאותו טעם משאירים רווח בין גזרי העץ.</p>	<p>סידור המערכה הגדולה</p>
<p>ב' אחרי סידור המערכה הגדולה, הכוהן חוזר ובורר עצי תאנה יפים, ומסדר את המערכה השנייה של הקטורת. ממערכה זו נוטלים גחלי אש למזבח הפנימי שבהיכל, להקטיר עליו קטורת.</p>	<p>סידור המערכה השנייה</p>
<p>ג' מקום המערכה השנייה, כנגד קרן מערבית דרומית, משוכה מהקרן כלפי צפון ארבע אמות.</p>	<p>מקום המערכה</p>
<p>ד' למערכה השנייה נותנים עצים כשיעור שיהיו נעשים מהם חמש סאין של גחלים, שהם כארבעים ואחד ליטר. בשבת, נותנים עצים כשיעור שיהיו נעשים מהם שמונה סאין של גחלים, שהם כששים וששה ליטר, כדי שיהיו מקטירים עליהם את שני בזיכי הלבונה של לחם הפנים.</p>	<p>כמות העצים</p>
<p>ה' אחרי סידור שתי המערכות, מסדרים את המערכה השלישית לקיום האש, מערכה זו אפשר לעשותה בכל מקום במזבח.</p>	<p>סידור המערכה השלישית</p>
<p>ו' אחרי סידור המערכות, לוקחים הכוהנים במזלגות את האברים שלא נתעכלו מאתמול, ושאחרי הרמת הדשן הונחו בצידו המזבח, ומחזירים אותם לצידו המערכה הגדולה כדי שישרפו שם.</p>	<p>החזרת האברים</p>
<p>ז' לפני שהציתו את האש במערכות, הכוהן שזכה בתרומת הדשן לוקח שני עצים, אורכו של כל אחד מהם אמה, ורוחבו אמה, ועוביו כעובי מידת סאה כשהיא מלאה וגדושה – 4 ס"מ. את שני העצים שם הכוהן מעל עצי המערכה הגדולה.</p>	<p>העלאת גזרי העץ</p>
<p>ח' הכוהן מדליק את העצים הדקים שבמערכות.</p>	<p>הדלקת האש</p>

^א תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ז, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ו.
^ב תמיד כט., זבחים נח., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ח, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ח.
^ג תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ח, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ט.
^ד תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ח, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ט.
^ה יומא מה., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ד-ה, ט, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ח.
^ו תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ה, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ח.
^ז יומא כו-כז, זבחים סב., רמב"ם איסורי מזבח פ"ז ה"ג, תמידין ומוספין פ"ב ה"ב-ג, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק י.
^ח תמיד כט., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ט, ליקוטי הלכות תמיד פ"ב, תורת הקודשים ס"ק ז.